

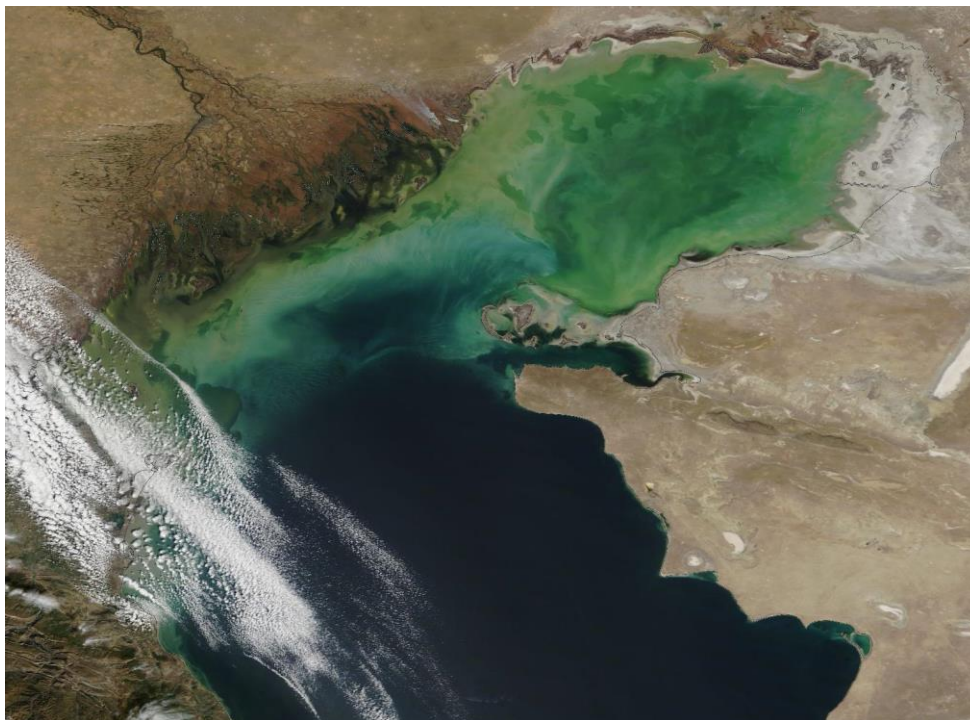

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ 43 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 24 қазан, бейсенбі

1-сурет. 2024 ж. 23 қазандағы ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің фотосуреті (NASA/GSFC)

**2024 Ж. 23 – 28 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

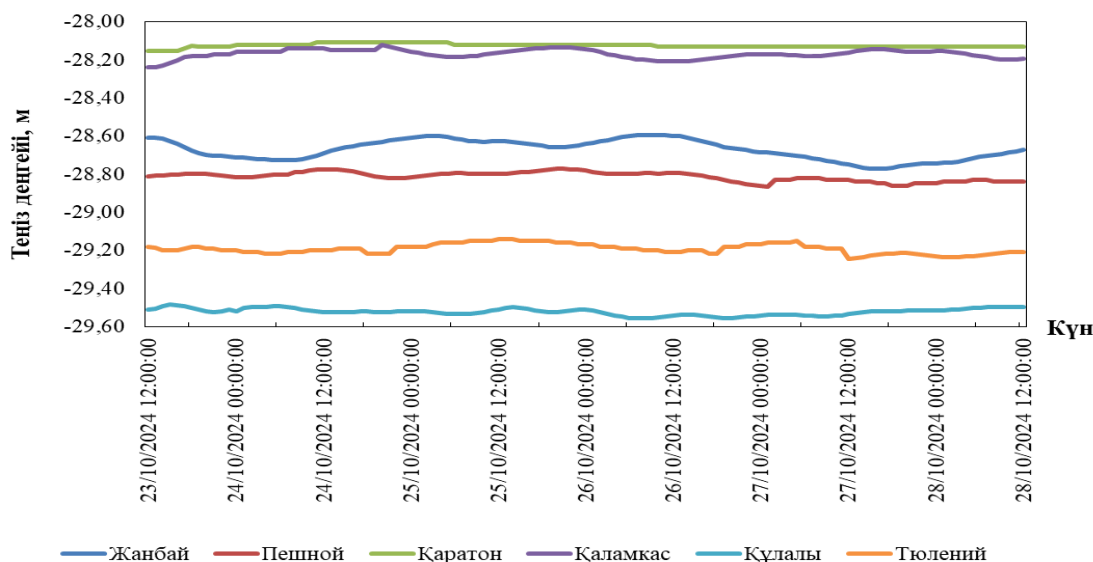
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 23 – 28 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 28,75 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,11 м-ден минус 29,56 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Т Пешной, Құлалы арал, Жанбай, Жанбай, Қаратон, Тюлений және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды.**

2-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2024 Ж. 23 – 28 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

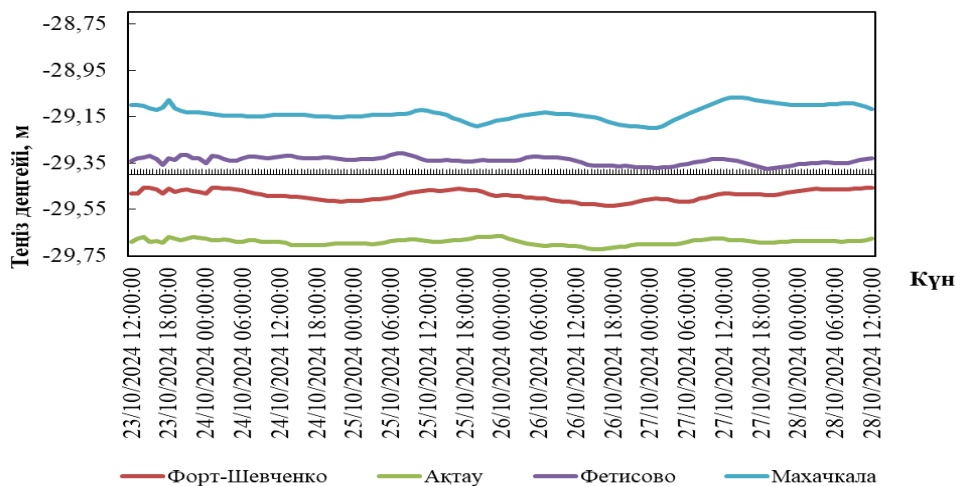
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 23 – 28 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 29,41 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 29,07 м-ден минус 29,72 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАНЫП ОТЫРҒАН МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-59 (-28,59)	26/10/2024 09:00:00	-77 (-28,77)	27/10/2024 16:00:00	-67 (-28,67)
Пешной	-77 (-28,77)	25/10/2024 21:00:00	-86 (-28,86)	27/10/2024 01:00:00	-81 (-28,81)
Қаратон	-11 (-28,11)	24/10/2024 11:00:00	-15 (-28,15)	23/10/2024 12:00:00	-12 (-28,12)
Қаламқас	-12 (-28,12)	24/10/2024 20:00:00	-24 (-28,24)	23/10/2024 12:00:00	-17 (-28,17)
Құлалы	-149 (-29,49)	23/10/2024 15:00:00	-156 (-29,56)	26/10/2024 07:00:00	-152 (-29,52)
Тюлений	-114 (-29,14)	25/10/2024 12:00:00	-124 (-29,24)	27/10/2024 12:00:00	-119 (-29,19)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-146 (-29,46)	23/10/2024 15:00:00	-153 (-29,53)	26/10/2024 17:00:00	-149 (-29,49)
Ақтау	-167 (-29,67)	25/10/2024 23:00:00	-172 (-29,72)	26/10/2024 16:00:00	-169 (-29,69)
Фетисово	-131 (-29,31)	25/10/2024 08:00:00	-137 (-29,37)	27/10/2024 19:00:00	-134 (-29,34)
Махачкала	-107 (-29,07)	27/10/2024 14:00:00	-120 (-29,10)	27/10/2024 01:00:00	-113 (-29,13)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

**2024 ж. 17 – 23 ҚАЗАН ТЕҢІЗ
ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ**

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,97 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,52 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,40 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,30 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,87 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,60 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөгерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т Пешиной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізін гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12
e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
